

Mottagare
Kulturdepartement

Yttrande över remiss – Palett för ett stärkt civilsamhälle (SOU 2016:13), Ku2016/00504/D

Sammanfattning

Botkyrka kommun har tagit del av betänkandet *Palett för ett stärkt civilsamhälle* (SOU 2016:13).

Vi är generellt positiva till och tillstyrker förslagen i betänkandet. Vi anser att utredaren ger förslag och rekommendationer i positiv riktning på olika åtgärder som sammantaget kan stärka samverkan mellan offentlig sektor och civila samhället.

Utredaren har på ett förtjänstfullt sätt beskrivit det civila samhället och belyst de utmaningar som råder kring relationen mellan offentlig sektor och civilsamhället.

Vi lämnar nedan synpunkter på några av utredningens förslag och bedömningar.

4 Förslag för att värna och stärka det civila samhällets roll i demokratin och samhället

4.1.4 Att företräda en grupp – civilsamhället som röstbärare och opinionsbildare

Vi instämmer i förslaget om årlig rapportering för statliga myndigheter till regeringen. Det kan vara en betydelsefull väg för små och medelstora myndigheter. Vi menar dock att den återrapporteringen kan bli alltför central och generell för båda sidor. Myndigheter som Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan med flera bör på sin regionala eller lokala nivå även kunna återrapportera till samverkansorgan som kommunförbund och samordningsförbund där sådana finns. På så sätt skulle ett tydligare nätverk mellan kommun, stat och civila samhällets organisationer synliggöras och stärkas.

4.2.1 Kunskapsbrist hos det offentliga

Vi tillstyrker och välkomnar förslaget om att Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor får i uppdrag att arbeta med kompetenshöjande insatser gentemot statliga myndigheter, kommuner och landsting i frågor som

2016-06-16

Dnr AVUX/2016:43

rör civilsamhället. Brist i kunskap om civilsamhället påverkar arbetet både inom kommunen samt mellan kommun och statliga myndigheter. Resultatet av kunskapsbrist kan även innebära en negativ påverkan för likabehandling och jämställdhet.

4.2.2 Ändrade organisationsformer kan minska det offentliga vilja att lyssna till det civila samhällets organisationer

Vi stödjer utredarens bedömning av att en ökad individualisering i civilsamhället skapar nya förutsättningar och att vi behöver värna organisationernas roll i demokratin när nya sätt tillämpas för att samla in medborgarnas synpunkter.

Vi ser behov av ökad kunskap och förståelse för att föreningslivets demokratiska processer tar tid på samma sätt som det offentliga demokratiska processer gör. Det perspektivet är viktigt exempelvis vid dialogprocesser. Det civila samhällets företrädare ska kunna ha utrymme för att bedriva ett förankringsarbete och kunna agera som företrädare.

4.2.3 Skolans kompensatoriska roll

Vi stödjer utredarens bedömning om att skolan bör få en tydligare roll i att öka ungas kunskap om civilsamhället i stort och möjliggöra ingångar till föreningslivet.

4.2.4 Risken att en prioritering av utförarrollen påverkar röstbärrullen negativt

Vi stödjer utredarens bedömning att organisationsbidrag bör fortsatt vara ett prioriterat sätt för offentliga aktörer att ge ekonomiska förutsättningar för civilsamhällets röstbärrull. Vi menar dock att en ökad individualisering i civilsamhället skapar nya förutsättningar för hur en organisation kan se ut och ställer krav på kommunen att definiera villkoren för ”nya” sammansättningar, framförallt när det gäller finansiellt stöd. Detta är ett arbete som kommunerna kan behöva stöd ifrån nationell nivå, till exempel Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor..

4.3.2 Mångfald inom organisationerna

Vi välkomnar uppdragen till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor kring att utreda vad som hindrar underrepresenterade grupper delta i det civila samhällets organisationer samt att fördela bidrag till satsningar inom det civila samhällets organisationer för att undanröja interna hinder för ökad mångfald.

5 Förslag för att underlätta civilsamhällets verksamhet

5.1.2 Bristande kunskap om det civila samhället

Vi tillstyrker förslaget om tillägget i bestämmelsen i myndighetsförordningen kring myndigheters skyldighet att samverka med det civila samhällets

2016-06-16

Dnr AVUX/2016:43

organisationer. Vi tillstyrker även förslaget kring att vid rekrytering av myndighetschefer överväga behov av kunskap om och erfarenhet från det civila samhället. Detta skulle även kunna ges som ett rådgivande medskick till kommunernas rekrytering av chefer.

5.1.4 Svårighet att finansiera verksamhet

Vi tillstyrker förslaget om översyn för att möjliggöra långsiktigt stöd från Allmänna Arvsfonden. Det skapar inte bara möjligheter för civilsamhällets organisationer utan även för kommunen som samverkande part.

5.2.6 Socialförsäkringen

Vi gör samma bedömning som utredningen gällande att det utrymme som socialförsäkringsbalken ger för personer med sjukersättning, aktivitetsersättning eller sjukpenning att delta i en ideell verksamhet, utan att rätten till ersättning påverkas, bör tas tillvara. Kunskapen om regelverket bör också förstärkas hos Försäkringskassan. Detta är ett av flera hinder för underrepresenterade grupper som måste undanröjas och vi vill understryka vikten av en tydligare styrning/tolkning av socialförsäkringsbalken måste ske så att Försäkringskassan gör likvärdiga bedömningar till förmån för den enskildes möjlighet att delta i civilsamhället.

5.2.7 Civilsamhällets deltagande i mottagande av asylsökande

Vi vill ändra bör-formuleringen till en ska-formulering gällande behovet att regeringen överväger åtgärder som underlättar för det civila samhällets organisationer att långsiktigt bidra till verksamheter som gör tiden i väntan på beslut om uppehållstillstånd meningsfull och förbättrar möjligheten till en snabbare etablering i samhället, till exempel svenskundervisning och sociala mötesplatser.

5.3.2. Övergripande hinder finns även på lokal och regional nivå

Vi tillstyrker förslaget om att det bör övervägas vilka förenklingar av rutiner och krav i samband med ansökningar om och redovisningar av kommunala bidrag som är möjliga.

6 Förslag för att förbättra civilsamhällets möjligheter att delta i offentlig upphandling

6.2.1 Möjligheter att inom upphandlingsregelverket underlätta för civilsamhällets organisationer

Vi tillstyrker förslaget.

6.4 Idéburet offentligt partnerskap

Vi delar analysen kring idéburet offentligt partnerskap och särskilt delen kring hur kommunernas behov av styrning och uppföljning kan försvåra för idéburet offentligt partnerskap som samarbetsform. Vi ser även en problematik kring kortsiktiga idéburna offentliga partnerskap som försvårar för ci-

2016-06-16

Dnr AVUX/2016:43

vilsamhällets organisationer att planera långsiktigt för arbetet, vilket i slutändan försämrar kvaliteten i verksamheten.

7 Förslag om administrativt stöd

7.6.5 Ett lokalt och mer praktiskt inriktat stöd

Vi delar utredningens bedömning. Vi håller med om att kommunerna behöver utveckla ett bättre system för att lotsa in idéer och initiativ från det civila samhället på ett enhetligt sätt. Det gäller initiativ både ifrån etablerade föreningar eller mer löst sammansatta nätverk, men också oberoende av föreningstyp (idrott/ röstbärare/ kultur/social verksamhet). ”En väg in” för civilsamhället i kommunorganisationen. Botkyrka kommun undersöker nu möjligheter för att utveckla en sådan lotsmodell.
